

УДК 37.015.31:177.61]:81'243

У ПОШУКАХ ФОРМУЛИ КОХАННЯ СТУДЕНТАМИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ІНШОМОВНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТУ

Петько Л. В.

У статті запропоновано шляхи формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету шляхом використання виховного принципу навчання іноземним мовам на прикладі концепту "любов". Акцентовується увага на необхідності виховання у студентській молоді розуміння кохання, готовності до цього почуття. Використання відеофрагментів із серіалу "Заборонене кохання" (Турція, 2008, реж. Х. Саал) пропонується як дидактичний матеріал для організації практичних занять з іноземної мови.

Ключові слова: формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища, університет, студенти, виховання, концепт "кохання".

Предложены пути формирования профессионально ориентированной иноязычной среды обучения в условиях университета путём использования воспитательного принципа обучения иностранным языкам на примере концепта "любовь". Акцентируется внимание на необходимости воспитания у студенческой молодежи понимания любви, готовности к этому чувству. В качестве дидактического материала предлагается использование видеофрагментов из сериала "Запретная любовь" (Турция, 2008, реж. Х. Саал).

Ключевые слова: формирование профессионально ориентированной иноязычной среды обучения, университет, воспитание, студенты, концепт "любовь".

The article proposes ways of forming professionally oriented foreign language educational environment in conditions of a university according to the principle of upbringing in teaching foreign languages (exemplified by the concept of "love"). Attention is drawn to the necessity of developing the understanding of love in student youth, their preparedness for this feeling. Fragments from the TV series "Ask-i Memnu" (Vorbidden Love) (Turkey, 2008, producer H. Saal) are proposed as didactic materials for the organization of foreign language classes.

Key words: formation of professionally oriented foreign language educational environment, university, upbringing, students, concept of "love".

Актуальність статті. За даними Державної служби статистики, у 2012 р. в Україні було зареєстровано 278 тис. шлюбів і 168 тис. розлучень, тобто розпадається 6 із 10 шлюбів. 50–60 % усіх розлучень припадає на молоді сім'ї, більшість яких розлучається у перші три місяці – півтора року подружнього життя. За кількістю розлучень Україна посідає третє місце в Європі (після Росії Білорусі). Причинами розлучень українці визначають морально-психологічні, матеріальні проблеми, зловживання алкоголем. Більш за все розлучень припадає на перший рік подружнього життя (коли зникають "рожеві окуляри" і подружжя стикається з реальними життєвими проблемами), а також на 6–8 та 15 рік шлюбу [3].

Така статистика розлучень в Україні вразила і учасників папського Синоду з питань сім'ї, що проходила у Ватикані (жовтень, 2014 р.). Глава Української греко-католицької церкви Святослав Шевчук зазначив: "На сьогодні від 60 до 90 % подружніх пар у деяких регіонах розпадаються протягом перших п'яти років. Близько 70 % дітей ростуть без сім'ї. Завтра ці діти будуть нездатними створити повноцінну родину. Ми потрапляємо у замкнене коло людської слабкості, втрати фундаментів у суспільстві" [1].

Молодь, будучи не тільки соціально-демографічною групою, що переживає період становлення соціальної зрілості, адаптації до світу дорослих, знаходиться у такому періоді, коли кожна особистість переживає важливий етап сімейної і позасімейної соціалізації, відбувається процес її становлення, засвоєння цінностей, норм, установок зразків поведінки, прийнятих у даному суспільстві [12].

Мета статті полягає у розгляді феномену кохання як людської цінності у контексті виховного принципу навчання іноземної мови у процесі формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету.

Виклад основного матеріалу. Протягом віків людство шукає відповідь на питання "Що таке любов?" Не лишимо осторонь і розгляд "любви як маніпуляції". З огляду на концепт *кохання* ми будемо намагатися розглядати серіал "Заборонене кохання" (Турція, 2008, реж. Х. Салал) [14], звернувши увагу на те, що його герої – літературні персонажі класичної турецької художньої літератури: першого турецького психологічного роману "Заборонене кохання" турецького письменника Халіта Зіія Ушаклігіля (Halit Ziya Ushakligil, 1866–1945), якого вважають засновником сучасної турецької літератури. Ми залучаємо серіал (осучаснений, де збережено головні ідеї відтворення внутрішніх і зовнішніх конфліктів головних героїв) і саме роман до практичних занять з іноземної мови зі студентами як засіб формування іншомовного професійно орієнтованого іншомовного середовища, і як підготовку вихованців до зустрічі зі своїм коханням, і допомогу молоді розібратися у своєму почутті, не наробити помилок, не нашкодити собі й іншим, бо "кохання як явище не передається у спадок" [8].

У фільмі, який пропонується студентам подивитися самостійно заздалегідь (іноземними мовами, які вивчають наші вихованці в навчальних групах), ми зустрічаємо всепоглинаюче кохання: нерозумне, ревниве, некероване, болісне, яке розриває серце, опалює і героїв, і тих, хто знаходиться поруч. Кохання, яке знаходиться на межі зі смертю. Саме таке кохання надихає на подвиги, на музичні та літературні шедеври їхній творців.

Концепт *кохання* є цікавим об'єктом саме лінгвістичного дослідження ще і тому, що культура кохання в європейському лінгво-культурному ареалі є передусім культурою вербальною, тісно пов'язаною зі словесним (літературним та повсякденним) вираженням. У мовленні про кохання діє закон мовленнєвого посилення емоції: констатація емоції посилює саму емоцію, а іноді навіть створює її. Оскільки кохання є вторинним по відношенню до інстинктивних емоцій, *окультуреним* почуттям, саме мовна репрезентація кохання, культурно детерміновані засоби його вербального вираження є основними експлікатурами уявлень, що сформувались у даній культурі щодо цього почуття [4, с. 1].

З огляду на сказане наведемо тлумачення дефініцій у площині розгляду окресленої проблеми.

Заборонити – не дозволяти робити що-небудь; боронити, не веліти [9, с. 685]. Кохання – 1. Почуття глибокої сердечної прихильності до особи іншої статі; закохання; любов, любя // Особа, що викликає таке почуття; кохана людина. Дія або стан за значенням **кохати і кохатися** [9, с. 908].

Кохати – 1. Почувати, виявляти глибоку сердечну прихильність до особи іншої статі. 2. Те саме, що любити. 3. Дбайливо вирощувати, плекати що-небудь, ходити коло чогось [9, с. 908–909]. Кохатися – 1. Почувати, виявляти один до одного глибоку сердечну прихильність (про осіб різної статі). 2. Виявляти замилювання до кого-, чого-небудь, захоплюватися, любитися кимось, чимось; любити. 3. Виховуватися, рости (звичайно, у достатках, у розкоші) [9, с. 909].

Любов – 1) почуття глибокої сердечної прихильності до особи іншої статі; кохання, любові; любові, близькість, інтимність, роман; інтрига, амури. // Стосунки між чоловіком і жінкою, викликані сердечною прихильністю // *розм.* Інтимні стосунки з особою іншої статі. 2) Почуття глибокої сердечної прив'язаності до кого-, чого-небудь; відданість, пошана, шаноба. // глибока приязнь, викликана родинними зв'язками. 3) Внутрішній духовний потяг до чого-небудь [10, с. 114]. Частіше любов'ю називають тілесний потяг до іншої людини з сексуальним підтекстом, іноді це закоханість, іноді прихильність. Про справжню любов, як про високі відносини між чоловіком і жінкою, люблять помріяти, щоб раптом її отримати собі, в своє життя, але рідко хто готовий вчитися любити, мало хто готовий вкладати у стосунки, щоб вони стали відносинами з любов'ю [7].

Тоді як *пристрасть* – 1. Сильне почуття, яким ледве керує розум; // Палкий потяг, пристрасть до чого-небудь. 2. Сильна любов з переважанням плотського потягу [11, с. 448–449]. Чи можна побороти пристрасть? Коли образ коханого невідступно переслідує головних героїв фільму – Біхтер (<https://www.youtube>

[com/watch?v=rFducUgjSoc](https://www.youtube.com/watch?v=rFducUgjSoc) [17]) і Бехлюя <https://www.youtube.com/watch?v=fhajlDgd4M4> [18]), надсилається глибинами мозку, їхньою підсвідомістю

Принагідно зазначимо, що психологами *закоханість* розглядається як захопленість моменту, навіть якщо вона триває місяці або роки. Вона покриває глибоку внутрішню самотність, людина прагне бути разом з партнером для того, щоб відчувати себе живою; створює ілюзію зростання, будучи тільки зупинкою, тимчасовим припиненням неврозу. Для закоханості секс має вирішальне значення, до того ж захоплений стан можливий тільки в присутності партнера, губиться розсудливість, заперечується межа, але у той же час закоханості притаманна споживча логіка і вона боїться смерті. Закохана людина прагне до злиття: зазвичай вона одержимо відтворює в уяві образ партнера, його очі, обличчя... (на прикладі Бехлюя [24, серія 64, хв. 2.50], до того ж звертаємо увагу студентів на тембр голосу акторів – сцена турецькою мовою).

Це – володіння, що панує над людьми, які перебувають у стані закоханості, образ коханого стає manoю, без нього життя скінчилося (згадаємо пронизливі слова пісні "как же эту боль мне преодолеть? – Расставанье маленькая смерть..."), страждання вбиває закоханість. По закінченні закоханості людина відчуває відчуття величезну порожнечу. У закоханості двоє перетворюються на ніщо [5].

Із сказаного вище наведемо діалоги-приклади 1, 2 із серіалу "Заборонене кохання" і пропонуємо студентам подивитися фрагменти серіалу із запропонованими діалогами, уважно прослухати, прочитати діалоги та **виконати такі завдання**: 1) Висловіть свою думку до речень, які написані курсивом. 2) Охарактеризуйте поведінку Бехлюя. 3) Охарактеризуйте поведінку Біхтер. 4) На Вашу думку, в якому стані знаходяться в цей момент Біхтер і Бехлюль: закоханість, любов, пристрасть?

Діалог 1. Бехлюль і Біхтер у лікарні після аварії

Бехлюль (целует руку Біхтер): Я очень испугался... очень испугался, что с тобой может что-то случиться... Услышав... услышав по телефону твой голос, я подумал, что умираю... Я не вынес бы, если бы с тобой что-нибудь случилось... Я бы тоже не смог жить, Біхтер. В ту минуту, когда я услышал твой крик, – я буквально обезумел. Сразу позвонил в полицию. Я ничего не мог поделать... я был настолько беспомощным в тот момент... Біхтер, почему ты меня не подождала? *Зачем ты поехала, Біхтер?*

Біхтер: Я ехала поговорить с Аднаном, чтобы обо всем рассказать...

Бехлюль: Я знаю... знаю... знаю...

Біхтер: Он должен знать. Я больше не смогу быть с ним. Я не могу продолжать больше эту ложь...

Бехлюль (целует руку Біхтер, в этот момент входит мать Біхтер. Все почувствовали себя неловко).

Фердез: Перкер скоро будет здесь.

Бехлюль: А посмотрю, как там дядя (выходит из палаты)... Проклятье... проклятье... [16, серії 89–90, хв. 047.55].

Діалог 2. Розмова Фердез із Біхтер у лікарні

Фердез: Всё ещё будешь упираться, дура? Не могу поверить, что ты такая слабая.

Біхтер: Оставь меня в покое.

Ф. : Ты была такой безвольной, такой глупой.

Б. : Мама, молчи.

Ф. : Посмотри на человека, которому ты отдалась. Ты настолько слабая, что не можешь противостоять ему? Или ты наивная? Только не говори мне о любви. Не говори. Ты поддавалась страсти. Ты понимаешь, какой опасности себя подвергла?

Б. : Хватит, не желаю тебя слушать.

Ф. : Я не позволю, чтобы ты сломала себе жизнь, Біхтер. Чего бы это мне не стоило. Я не допущу этого... [16, серії 89–90, хв. 051.19].

Фердез: Прекрати поступать безрассудно... Хватит!

Біхтер (поднимается с кровати): Отпусти, мама, мне больно.

Ф. : А ну-ка, ложись. Я сейчас позову Аднана.

Б. : Зови, мне уже всё равно. Я не вернусь в тот дом.

Ф. : Ради чего ты отказываешься от всего, что имеешь? Ради кого ты жертвуешь своей жизнью? Подумай обо всем. Что будет, когда Аднан узнает? Он скажет: "Прошу, иди на здоровье и живи, как хочешь". Ты не боишься последствий?

Б. : Ты за себя боишься. Ты не можешь отказаться от благосостояния Аднана. А так – ты ничуть не думаешь обо мне.

Ф. : *Я не бросила твоего отца, потому что думала о своих детях. Я не поступила так эгоистично. А ты? Ты всю жизнь меня обвиняла. А сейчас, что ты делаешь?*

Б. : *Я больше не желаю тащить на спине ни тебя, ни других* [16, серії 89–90, хв. 053.43].

Завдання: послушайте та прочитайте діалог 3. 1) Уважно подивіться фрагмент серіалу із запропонованим нижче діалогом [16, серії 89–90, хв. 052.46] та охарактеризуйте стан Аднана. Зверніть увагу на речення, виділені курсивом. 2) Охарактеризуйте стан Бехлюля після сказаного Аднаном стосовно Біхтер.

Діалог 3. Монолог Аднана у лікарні

Аднан (звертаючись до Бехлюля): Давай выйдем, подышим свежим воздухом. Хорошо, что ты рано вернулся. Я пережил очень трудную ночь, Бехлюль... Я очень сильно испугался. Испугался, что потеряю её. Что я только не испытал после смерти Инжи!.. Это была такая знакомая боль, такой знакомый страх... Я бы не пережил этого снова. Я бы не смог вынести потери Бихтер...

Студенти-хореографи на практичному занятті з іноземної мови назвали кохання "хімією". Але не будучи знавцями в галузі хімічних формул, не змогли пояснити формулу такої "хімії" (на прикладі героїв серіалу Біхтер і Бехлюля [19]). Тоді як з точки зору генетики, кохання – це певна "ланцюгова реакція каскаду гормонів. Спершу виробляється один гормон, потім – інший, з третього року – починає вироблятися інтенсивно окситоцин, який приводить ці почуття в прив'язаність. Ми це все знаємо і спостерігаємо. Де тут кохання?" [8].

Кохання можна поділити на три стадії: закоханість – зріле почуття – охолодження. Біологи і хіміки першу стадію називають генетично визначеним компонентом шлюбної поведінки, що за симптомами схоже на стрес і є біохімічним процесом, що супроводжується виділенням амфетамінів, адреналіну, фенілетиламіну і дофаміну (викликає відчуття ейфорії, штовхає на нав'язані вчинки. До речі, Х. Фішер стверджує, що саме романтична любов викликається дофаміном, який є природним стимулятором. Але романтична любов зосереджує всю свою енергію на конкретній особі і несе еволюційну мету, об'єднуючи конкретні поведінкові, емоційні, когнітивні і мотиваційні процеси, які відрізняються від вживання наркотиків [22]). Вони виробляються за сигналом мозку, стимулюють нервову систему, активізують життєдіяльні процеси. Утім перебування у стані закоханості довгий час шкідливо для організму – це пов'язано з хімічними властивостями амфетамінів (ці ароматичні азотовмісні сполуки у процесах життєдіяльності вступають в реакцію з киснем, водою, що призводить до виділення в організм токсичних речовин (азоту, вуглекислого газу і води, створюється лужне середовище, виділяється амміак). Вироблення амфетамінів гальмується, і на арену виходять ендорфіни, що свідчить про спадання любовної лихоманки і означає перехід до іншої стадії стосунків (стабільних, сімейних, спокійних і утихомирених), де присутні гормони радості – ендорфіни, що мають білкову природу (їх ще називають "природними наркотиками"). Характерно, що любляча людина отримує дозу необхідної речовини у присутності коханого, коли чує його (її) голос. Якщо концентрація ендорфінів у крові поступово знижується, то настає стадія згасання стосунків – зі сльозами, сльозами, до маніакально-депресивного психозу або байдужості сторін. Це стосується і розлуки, коли вироблення ендорфінів різко скорочується, це є також причиною страждань, коли кохана людина вмирає або йде до іншого партнера [6, с. 76; 15].

Юна Ніхаль від свого першого всепоглинаючого кохання до Бехлюля отримує жорстокий стрес і чи стане вона закоханим романтиком у майбутньому? Біхтер (за сюжетом серіалу гине), Еліф (наречена Бехлюля – спроба отруїтися (незавершений суїцид), Бехлюй (за романом "Заборонене кохання" застрелиться), Кармен, Анна Кареніна, Ромео і Джульєтта – чому трагедією закінчується кохання? Суть у тому, що закохані позбавляються звичної дози "наркотика". У цьому криється трагедія багатьох стосунків, тому що швидкість цього процесу у різних організмів неоднакова, наприклад, у чоловіка вже не продукуються ендорфіни, а у жінки – ні, через це і починаються трагедії нещасливого кохання і розбитих сердець

Вважається, що хворобою самогубців є депресія, оскільки у 70 % депресивних пацієнтів, як правило, виявляється суїцидальна активність, а 15 % з них здійснюють самогубства. Таким чином проблема самогубств – це проблема депресій і в першу

чергу – у здорових людей з порушеннями адаптивних пристосувальних реакцій організму на стрес (дистрес). Причини самогубств дуже відрізняються в різних вікових групах – так, суїциди через нерозділене кохання у підлітків до 16 років складають майже половину від загального числа самогубств, а після 25 років з цієї причини позбавляють себе життя рідше.

Тому слід сказати, що об'єднуючим для медико-біологічних і психосоціальних концепцій суїцидальних дій і самогубств стала сучасна інтерпретація соціокультурної моделі самогубств Еміля Дюркгейма (1858–1917), який відносив самогубство до однієї з форм девіантної соціальної поведінки (аналогічно з хімічною і нехімічною адикцією – "залежною поведінкою"). Він виокремив три основні типи суїцидальної поведінки: егоїстичний, альтруїстичний, аномічний. Слід додати, що сюди не входять особи з тяжкою психічною патологією (розладами) [13].

Однак є люди (приклади з класики – Дон Жуан, Казанова), у яких відсутня стадія переходу щодо вироблення ендорфінів. Синдромом Дон Жуана Майкл Лейбовіц з Нью-Йоркського державного психіатричного інституту нагородив індивідів подібного типу влучним словом "коханці кайфу": п'яніючи від амфетамінового коктейлю у крові, ці "аутонаркоти" продовжують хімічне щастя, легко змінюючи партнерів, щойно перша чарівність закоханості починає втрачатися [15].

Але якщо партнери готові далі продовжувати відносини, не розривати їх, тоді в їхніх організмах замість дофаміну головний мозок починає посилено виробляти окситоцин, вазопресин, ендорфіни, які відповідають за почуття глибокої симпатії, викликають сильну взаємну симпатію. Це свідчить про перехід до справжньої, зрілої любові, коли людина любить у партнері особистість, де рівні стосунки двох наповнюються безліччю смислів, що відкриваються їм у їхній близькості. Окситоцин ("гормон щастя") виділяється у великій кількості при ніжних, ласкавих дотиках, проявляється, коли між двома людьми складаються стійкі, довірливі стосунки, його надлишок спонукає погладжувати, пестити партнера, підсилює любов до партнера. "Окситоциновий" період стосунків може тривати все життя [2, с. 6–7].

У контексті сказаного вище ми пропонуємо студентам на практичних заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням подивитися і прослухати відеолекції англійською мовою відомої американської дослідниці у сфері анатомії кохання Хелен Фішер (Helen Fisher): під її керівництвом науково-дослідна група вивчала результати томографії головного мозку закоханих і тих, хто нещодавно зазнав розриву стосунків [20] (відеолекції "Biology of the Mind" [21] та "What we want" [25]). Зазначимо, що більш ніж у 40 країнах світу вивчають і використовують технології, запропоновані вченою, для утворення та утримання романтичних стосунків. Якщо перша та друга відеолекції – це доступне пояснення формули кохання з наукової точки зору біологів та хіміків, тоді як "What we want" освітлює кохання XXI століття, випадкові зв'язки, міцність шлюбу, шлюбні відносини та їх трансформацію у сучасному глобальному середовищі.

Наша аудиторія – студенти, молодь, для яких романтичні стосунки посідають значне місце в їхньому житті, але вони також і майбутні педагоги, які у своїй професійній діяльності будуть дуже часто стикатися з проблемами кохання у своїх вихованців.

Тому у площині лекції Х. Фішер "What we want" опрацьовуємо вираз *one-night stand* (випадковий зв'язок, секс на одну ніч, роман на одну ніч, близькість на одну ніч), який у сучасній культурі статевої поведінки молоді, на жаль, дуже актуальний. Як не парадоксально, *one-night stand* має два протилежні значення: 1) *a sexual relationship lasting only one night. She refused to marry him, and according to one friend, 'he had casual relationships, heavy relationships, one-night stands, one-week stands'*. 2) *a single performance of a play or show in a particular place* (одноразова вистава п'єси або шоу). *It is on this day in their sprawling New London summer cottage that father James bemoans the poverty that made him a miser and had him abandon a career as a Shakespearean actor for more lucrative one-night stands in The Count of Monte Cristo.*

За наведеними вище прикладами стимулюємо студентів зробити висновок у значенні виразу *one-night stand*.

Нижче пропонуються речення з різним уживанням виразу *one-night stand*. Студенти читають речення, перекладають, визначають у якому значенні використано вираз *one-night stand*, а також знаходять речення, які, на їхню думку, можна віднести до поведінки героїв серіалу "Заборонене кохання":

1. It is obvious, I think, that I am looking for a life partner, not just a good time. It's amazing to me how many women turn out to be more frightened of a guy like me than with a **one-night stand** type, but I see it all the time.

2. At that moment she felt like what was the point of acting like a girlfriend when the so-called boyfriend is acting like a **one-night stand**.

3. It is, the author contends, not meant to help you realize a **one-night stand** but instead to develop a more meaningful and intimate relationship with your chosen partner.

4. He's the type for **one-night stands**, not relationships.

5. Right now, because of my age, it's hard to find a lover or even a **one-night stand**.

6. After about 1906, the touring companies with their **one-night stands** declined precipitously.

7. The story of a man who leads a double life: a respectable geography teacher by day; by night, hanging out in gay bars, looking for a longterm relationship, but usually encountering only **one-night stands** [23].

У кінці роботи над реченнями ми ставимо питання: "Who needs a boyfriend or even a *one-night stand*?", яке викликає завжди жвавість у студентській аудиторії. Анонімного опитування ми не проводили, і відповідь була така – ніхто не хоче стосунків на одну ніч, але якщо таке сталося, "то з наміром продовження романтичних стосунків".

Прослуховування відео лекцій Х. Фішер є завданням студентам для самостійного опрацювання вдома. З огляду на це вихованцям пропонується виконати такі завдання:

1. Have you just been rejectin love but can't let go?
2. Why did GB. Shaw write: "When we want to read of the deed of love, whither do we turn? To the murder column".

3. Will technology destroy love?

4. What kind of tools do you now to find love?

5. Describe the rejected brain.

6. What is a sexdrive? Give its characteristic. (*Testosterone*)

7. What is romantic attraction? Give its characteristic. (*Dopamine, norepinephrine, serotonin*)

8. What is the attachment? Give its characteristic. (*Oxytocin, vasopressin*)

9. What do you think about the new forms of marriage?

Britain: civil partnerships,

France: PACS (civil partnerships),

Australia: "de facto" partnerships,

United States: civil unions.

10. "Any prediction of future relationships take into account the most important determinant of the future are the unquenchable, adaptable, primordial, human drive to love". What do you think about it?

Зазначимо, що *завдання 5, 6, 7, 8* більш детально виконують студенти напрямку підготовки "Біологія", "Хімія", "Психологія". *Завдання 9* більш поглиблено розширюється для студентів-соціологів, яким пропонується зробити соціологічне дослідження щодо шлюбів не тільки у вказаних країнах, а й в інших (за їхнім вибором), дослідити статистику розлучень, їх причини та ін. *Завдання 1* пропонується як написання твору (анонімно). Тоді як *завдання 2, 3, 4, 10* передбачають організацію групової роботи: дискусія, колективне обговорення ситуацій, що виникли, і т. п., коли об'єднується і колективна робота студентів, й індивідуальна (окрема особистість може і не виказувати свою точку зору – з різних причин – але, будучи в групі, вона перебуває у стані активного обговорення). Сюди можна додати і завдання 1 для "сміливих" студентів, які можуть поділитися своїми любовними проблемами, і тоді ми вже намагаємося шукати шляхи виходу із ситуації, що склалася (метод ситуаційного аналізу).

Після практичного заняття з ІМ до мене підійшла яскрава дівчина, студентка-відмінниця першого курсу Альона Б. саме з цією проблемою, попросила приділити їй час, і ми вдвох шукали шляхи виходу із ситуації, в якій опинилася дівчина, не один день (з мамою – у конфлікті, з подругами ділитися не хотіла – "нічого толкового не порадять, вони мені заздять, обсмійють"). Три роки ми не бачилися. Влітку 2015 року на вступних іспитах до магістратури з іноземної мови я побачила щасливі очі дівчини – у неї все добре.

Отже, на що тут варто звернути увагу у першу чергу викладачу (говорити відверто про почуття з вихованцями – це дуже делікатна справа, і не завжди вони будуть відкриті, щоб ділитися своїми таємницями і проблемами у коханні). *Ми пропонуємо користуватися такими педагогічними прийомами:* 1) установа неформального контакту зі студентами, 2) дружньої, довірливої, доброзичливої атмосфери спілкування, 3) поважне ставлення до висловлених позицій і поглядів учасників дискусії, 4) готовність викладача до відвертого спілкування, 5) обговорення конкретних ситуацій, моделюючи кожну окремо, 6) використання міжпредметних зв'язків та попередніх знань, отриманих згідно з професійним напрямком підготовки, 7) створення студентам портфоліо за тематикою, 8) відведення ролі студентів як помічників та посередників у підготовці та проведенні практичних занять з ІМ, 9) демонстрування уривків з фільмів, слайдів, діаграм, наведення статистики і т. ін.

Отже, закоханість і любов не одне і те ж. Закоханість є спрямованість до цілісності у часі, а любов – спрямованість до цілісності у Вічності [14]. Тому окреслені питання і стануть предметом наших подальших пошуків.

Література

1. Ватикан вражений кількістю розлучень в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.racurs.ua/news/36694-vatykan-vrajenny-kilkistu-rozluchen-v-ukrayini> – Назва з екрана.
2. Волков А. Охитосин, dopamine и другие формы нормальной любви / А. Волков // Знание – сила. – 2007. – № 3. – С. 4–9.
3. Дворецкая Л. Украина-2013: итоги года. Страна на третьем месте в Европе по количеству разводов [Електронний ресурс] / Лилия Дворецкая. – Режим доступу: <http://nbnews.com.ua/ru/tema/109318/>. – Назва з екрана.
4. Жигоренко І. Ю. Концепт кохання в сучасному німецькомовному й українському художньому тексті: лінгвокогнітивні та функціональні особливості : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.15 "Загальне мовознавство" / Жигоренко І. Ю. – Одеса, 2011. – 22 с.
5. Закоханість і кохання // Людина. Все про людину Енциклопедія on-line [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mortal.org.ua/2015/02/04/> – Назва з екрана.
6. Ижогина Е. Ю. Формула любви / Е. Ю. Ижогина // Химия в школе. – 2008. – № 3. – С. 74–77.
7. Козлов Н. І. Любов чоловіка і жінки [Електронний ресурс] / Н. І. Козлов. – Режим доступу: http://psychologis.com.ua/lyubov_muzhchiny_i_zhenschiny.htm. – Назва з екрана.
8. Коляда О. Кохання як явище не передається у спадок [Електронний ресурс] / О. Коляда. – Режим доступу: <http://schastya.info/2015/09/oleksandr-kolyada-kohannya-yak-yavysche-ne-peredajetsya-u-spadok/>. – Назва з екрана.
9. Новий словник української мови : у 3 т. / уклад. В. Яременко, О. Сліпушко. – К. : Аконт, 2008.
 - Т. 1. – 2008. – 928 с.
10. Новий словник української мови : у 3 т. / уклад. В. Яременко, О. Сліпушко. – К. : Аконт, 2008.
 - Т. 2. – 2008. – 928 с.
11. Новий словник української мови : у 3 т. / уклад. В. Яременко, О. Сліпушко. – К. : Аконт, 2008.
 - Т. 3. – 2008. – 864 с.
12. Соціальні проблеми молоді в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/april08/27.htm> – Назва з екрана.
13. Украина рекордсмен Европы по количеству суицидов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://norb-2. ho. ua/?p=468#more-468>. – Назва з екрана.
14. Хамитов Н. Запредельное бытие мужского и женского: любовь / Н. Хамитов, С. Крылова. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – 27 с.
15. Щекотова Л. Наука страсти нежной, или Аврал на фабрике амфетаминов [Електронний ресурс] / Л. Щекотова // Техника молодёжи. – 1996. – № 3. – С. 38–40. – Режим доступу: <http://www.ref99.narod.ru/2/10001.htm> – Назва з екрана.

-
16. Ask-I Memnu (Заборонене кохання), (реж. Хілаль Сарал, Месуде Ерарслан), (Туреччина, 2008–2010). Серії 1–157 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://traffilm.net/board/seriali/serial_zaboronene_kokhannja_na_ukrajinskij_vsi_seriji/23-1-0-220. – Назва з екрана.
17. Ask-i Memnu – Behlül & Bihter nostalgia I. Bihter [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=rFducUgjSoc>. – Назва з екрана.
18. Ask-i Memnu – Behlül & Bihter nostalgia II. Behlül [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=fhajlDgd4M4>. – Назва з екрана.
19. Ask-i Memnu – Behlül & Bihter. Chemistry [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=SYCJxKK3rR0>. – Назва з екрана.
20. Fisher Helen. The brain in love(video-lecture) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=OYfoGTIG7pY>
21. Fisher Helen. Biology of the Mind (video-lecture) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tedxtalks.ted.com/video/TEDxMidwest-Helen-Fisher-Biolog>. – Назва з екрана.
22. Helen Fisher: What we want (video lecture) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://poptech.org/popcasts/helen_fisher. – Назва з екрана.
23. One-night stands [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://translate.google.ru/#en/ru/one-night%20stand>. – Назва з екрана.
24. Ask i Memnu 64. Volum 6. Kisim 11 MART 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=mR3g5zB-QFo>. – Назва з екрана.